

STRICIFOCI

Nyugdíjas tanárként rákaptam a focira. No azért 76 évesen nem szegődtem el csapatba. Még csak nem is ülök naphosszat a tévé előtt, az angol vagy a német bajnokság valamik együttesének szorítva. Ahhoz nincs sem időm, se tévém. De néha igenis edzésekre járok, ahol nem engem, hanem kamasz unokámat edzik, s bizony mérkőzésekre is, mert hol a honi U-17-ek, hol az U-19-esek közt játszhat.

Ha tudom, boldogan követem őket idegenbeli meccseikre, s néha azon kapom magam, hogy hol a leghangosabb nézőkkel szurkolok nekik, hol elmélyülten figyelem őket és (ellen)feleiket, edzőik viselkedését, a partjelzők, a bíró munkáját. Benyomásaimat legutóbb közzé is tettem a [moef.hu](https://moef.hu/mof-eki/tarsadalmi-fenntarthatosag/koszonjuk-spori/index.html) nevű, fenntarthatósági honlapon, amikor a „mieink”, nagy küzdelemben győzték le az előttük helyezettet. (<https://moef.hu/mof-eki/tarsadalmi-fenntarthatosag/koszonjuk-spori/index.html>)

November 23-án vasárnap „idegenbe”, nagyvárosi ellenfélhez készülődtek, akik lóhosszal vezetik a mezőnyt, mind pontszámban, mind gólarányban. Mintha unokámon a csapat sajátos bizakodását is éreztem volna, miszerint „*a legszebb az esélyesebbet legyőzni*”. Ám ezúttal nem úgy lett. „Amazok” hozták a formájukat, és vitték a három pontot. Remélem, nem vitték el a fiaink *jogos önbizalmát* is. Mert hát a kapott gólokat már számolni is nehéz volt, nemhogy elviselni.

Ám a fiúk mégis elviselték. Ez is férfias. A pályán is, amikor már 4 vagy 5:0-ra vezettek a hazaiak. Nem roppantak össze, nem kezdtek durvaskodni. Játszották azt az „*ember-ember ellen focit*”, amit tanultak. Amelyben *pozíciók* vannak, és *ezeneken kell helytállni*. Ezt jól is csinálják, hisz valahol a 2-3. hely körül vannak. De a *gép*foci, amit az ellenfél bemutatott, meglepte őket. A „*gép*foci” fogalmat nem rosszállva mondom. A mai germán (nyugati) futballt nevezem így. Nem szeretem, nem szép, de *eredményes*. Mint a germán műveltségek gépi(es) megoldásai máig, mindenben.

Hogy futballpéldánál maradjunk: vegyük a minapi ír-magyar találkozót a Puskás-aréna-ban. A mieink az „*elég*nél” megálltak, védekezésre kapcsoltak. Az egyidejűleg zajló portugál-örmény döntetlennél a portugálok az ellenkezőjét tették: fölszívták magukat, és kitömték az örmény hálót. Mi viszont magunkra húztuk az íreket, akik a kapunk előtt tumultust tumultusra halmaztak, és az egyik kavarodásból csak összekotorták a győzelmet.

Régi história ez. A szentgotthárdi csata (1664) kapcsán olvastam ez első értelmes leírását ennek a harcmódnak, tehát a fociban sem új. A lényege nem a lelkes, hazájáért, közössége becsületéért minden áldozatra kész férfi, hanem a *gép*iesen *mozgó, zárt hadrend*, amit elhagyni se lehet. A „*harcos*” *minősége* nem számít. A *szedett-vedett nyugati zsoldosokból* álló pikás falanxon fennakadt a legbátrabb török könnyűlovas-roham is. A többi már elintézte a többi fegyvernem, és a Rába¹.

Kavarodásból összekotort gól itt is akadt. Voltak látványosak, rohamból kiküzdöttek, kimagasló egyéni teljesítményből születettek. S bár állítólag a győzelem a lényeg, ebből se mindegyik impozáns. Ez a 8 vagy 9:0-s eredmény ellenére sem volt az. Ugyanis nem mindegy, *hogyan győzünk*. Lehet fényesen diadalmaskodni, tisztán győzedelmeskedni, de lehet úgy is, hogy idő múltán még a győztes sem emlékezik rá pirulás nélkül. A *nagyvárosi fiúk javára remélem, hogy ez számukra ilyen lesz*, mert ők is a „mieink”.

¹ *Perjés G. A szentgotthárdi csata (1664.VIII.1.). 117–174. In: Szentgotthárd. Helytörténeti, művelődéstörténeti, helyismereti tanulmányok. Szombathely, 1981.*

A „kisebbsvárosiak” aligha találkoztak „élőben” a „nagyvárosi foci”-nak azzal a formájával, amellyel itt szembesültek. Szurkolótársaimnak az első 20 perc után oda is szűrtem a fogaim közt: „stricifoci”. A sportban nemcsak az tilos, amit a szabályok és az aktuális sportízlés tiltanak. Különösen az *ifjúsági sportnevelésben*, pontosabban: a *nevelő sportban*. A *tisztességtelenség* minden megnyilvánulását száműzni kell innen, mert aztán eluralkodik nemcsak a sportpályákon, hanem az életünkben is.

Az ellenfél tizenhetesére rá is szóltam az x-edik sunyi húzása után, amikor vigyorogva kelt föl a műfűről, mikor látta, hogy a bírót nem ejtheti át. *Játssz inkább! Tudsz te olyat is...* De ennyi sunyi lábakasztás, bokaösszerúgás több a soknál. Ezeknek a srácoknak nincs szükségük ilyesmire. Amit tudnak, azt már most *egy szinttel följebb* művelik. A támadófalánx pontos passzos, háromszögelős pikahegyei úgy mentek át a védelmünkön, mint kés a vajon. El kell ismerni: a tizenegyesüket a gólképessége meg a sebessége hamarosan az élvonalig viszi.

Ám akkor mért alapelv, hogy az ellenfelet le kell „ütközni”? Mert most épp ez dívik *vadnyugaton*? Egyik fiunkat vérző, zúzott térdrel kellett lecserélni. *Ennyi ápolás* ifjúsági meccsen bizarr! Mire nevel a „kemény ütközésre” *tanítás*, és mire ennek *bírói megengedése*? Ez is része a stricifocinak, ahogy az is, hogy fejelés előtt kilöki a labda alól az ellenfelet, mert a bíró nem látja, vagy engedi. S ha meg épp nem sikerül elfejelni a labdát, mért kell orrba fejelni a másikat? Úgyis „csak” vé(le)tlen sérülésnek látszik: „összefejelték”?...

A bíró javára szól, hogy minden sérüléskor, vagy annak látszó heverészéskor megállította a játékot, és gondosan megvizsgálta, többször ápoltotta is a rászorulókat. De épp ezek száma volt bántó, akár igazi volt az eset, akár szimulált. Ezen tán olyan játékvezetőknek is el kéne gondolkozniuk, akik pedig „amúgy rendesek”, hisz még meg is kötik a játékos fűzőjét, nehogy le kelljen vennie a hidegben a kesztyűt. Hátha ennek a *tépőzáras korosztálynak a cipőfűzőkötés már nem motorikus rutin*. Kár. Pedig az egyénlélektan szerint *a fejlett motorika a fejlett intelligencia előszobája...*

GYNS, 2025.11.26.